

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Evy Sakálovej a JUDr. Ľubora Šeba v právnej veci žalobcu **I. K.**, bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. S. M., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **S. S.**, so sídlom v L., o **určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. MA 5 C 226/2003, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. januára 2007 sp.zn. 9 Co 259/05 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **z a m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobou podanou na pôvodnom Okresnom súde Malacky 13.12.2002 sa žalobca domáhal určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru oznámeného mu žalovanou listom zo 14.10.2002. V žalobe uviedol, že okamžité skončenie pracovného pomeru za údajné porušenie pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom, spočívajúce v jeho neprítomnosti v práci v dňoch 1.10.2002 až 14.10.2002, je neplatné pre neurčitosť a neprerokovanie s odborovým orgánom.

Okresný súd Malacky rozsudkom zo 14. októbra 2004 č.k. 5 C 226/2003-58 žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Takto rozhodol odvolávajúc sa na

výsledky vykonaného dokazovania, z ktorého vyvodil záver, že boli splnené všetky podmienky pre platné okamžité skončenie pracovného pomeru. V odôvodnení rozsudku tiež uviedol, že pokiaľ vykonaným dokazovaním bolo zistené, že u žalovanej nepôsobila odborová organizácia, prerokovanie okamžitého skončenia pracovného pomeru vopred s príslušným odborovým orgánom v zmysle ustanovenia § 74 ods. 1 zák.č. 311/2001 Z.z. – Zákonníka práce – v znení do 30.6.2003, t.j. v znení v čase okamžitého skončenia pracovného pomeru, (ďalej len „Zákonník práce“) nebolo možné. V súvislosti s tým poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR z 22.10.1971 sp.zn. 3 Cz 26/71, publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, vydávanej Najvyšším súdom ČSFR, ČR a SR v dobe do 31.12.1992, pod R 45/72 (ďalej len „R 45/72“), podľa ktorého, ak sa u zamestnávateľa neustanovila odborová organizácia, účasť odborových orgánov pri skončení pracovného pomeru neprichádza do úvahy.

Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd na odvolanie žalobcu rozsudkom z 25. januára 2007 sp.zn. 9 Co 259/05 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Zároveň samostatným výrokom pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie. Prvostupňový rozsudok považoval za vecne správny, keď aj podľa jeho názoru povinnosť zamestnávateľa vopred prerokovať okamžité skončenie pracovného pomeru s príslušným odborovým orgánom odpadá, ak u zamestnávateľa nepôsobí odborová organizácia a ani ďalšie formy zástupcov zamestnancov ako je zamestnanecká rada, resp. zamestnanecký dôverník. Pripustenie dovolania odôvodnil otázkou zásadného právneho významu, za ktorú považoval otázku, či je aj naďalej použiteľný záver vyplývajúci z rozhodnutia R 45/72, teda či v prípade, ak u zamestnávateľa nepôsobí odborová organizácia, účasť príslušného odborového orgánu pri skončení pracovného pomeru v zmysle § 74 Zákonníka práce neprichádza do úvahy.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Vyčítal odvolaciemu súdu nesprávne právne posúdenie veci v otázke, pre ktorú pripustil dovolanie. Uviedol, že rozhodnutie českého Najvyššieho súdu z roku 1971 nie je použiteľné na novú právnu úpravu, keďže Zákonník práce nepočítal s možnosťou alebo nemožnosťou ustanovenia odborov, ale jednoducho na platnosť úkonu vyžadoval prerokovanie s odbormi a nesplnenie tejto podmienky znamenalo neplatnosť úkonu.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok ako neopodstatnený zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) preskúmal dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolaniu nemožno vyhovieť.

Dovolací súd je podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. viazaný rozsahom dovolania a uplatneným dovolacím dôvodom; z úradnej povinnosti skúma iba vady uvedené v § 237 O.s.p., a iné vady konania len vtedy, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tieto však neboli dovolaním namietané a zo súdneho spisu nevyplývajú.

V danom prípade je dovolanie prípustné podľa § 238 ods. 3 O.s.p., t.j. len preto, že jeho prípustnosť vyslovil vo svojom potvrdzujúcom rozsudku odvolací súd, ktorý zároveň v odôvodnení rozsudku vymedzil otázku po právnej stránke zásadného významu. To znamená, že dovolateľ bol oprávnený napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu len z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to iba v otázke, pre ktorú bolo dovolanie pripustené. Dovolací súd sa preto nezaoberal námietkami dovolateľa týkajúcimi sa toho, že súdy sa podľa neho nevysporiadali s otázkou neurčitosti dôvodu na okamžité skončenie pracovného pomeru.

Výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa je zamestnávateľ povinný vopred prerokovať s príslušným odborovým orgánom, inak sú neplatné (§ 74 ods. 1 Zákonníka práce).

Citované ustanovenie § 74 ods. 1 Zákonníka práce formuluje povinnosť zamestnávateľa prerokovať výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru vopred s príslušným odborovým orgánom ako hmotnoprávnu podmienku, nesplnenie ktorej má za následok neplatnosť týchto spôsobov skončenia pracovného pomeru. Pod príslušným odborovým orgánom treba v zmysle ustanovenia § 230 ods. 3 Zákonníka práce rozumieť orgán odborovo organizovaných zamestnancov. V zmysle článku 37 Ústavy Slovenskej republiky členstvo v odborových organizáciách je výkonom práva slobodne sa združovať s inými na ochranu svojich hospodárskych a sociálnych záujmov. Je teda právom a nie

povinnosťou zamestnancov. Zamestnávateľ má len povinnosť umožniť pôsobenie odborových organizácií na pracovisku (§ 230 ods. 2 Zákonníka práce). Ak sa zamestnanci nezdužia v odborovej organizácii, nebude táto u zamestnávateľa pôsobiť. Tento stav napokon predpokladá aj ustanovenie § 236 ods. 1 Zákonníka práce upravujúce zamestnaneckú radu ako orgán zastupujúci všetkých zamestnancov, ak u zamestnávateľa nepôsobí odborová organizácia.

Dispozícia § 74 ods. 1 Zákonníka práce výslovne vychádza z predpokladu existencie odborovej organizácie a teda aj príslušného odborového orgánu. V prípade jeho neexistencie sa táto dispozícia nemôže naplniť. Neprichádza totiž do úvahy povinnosť zamestnávateľa prerokovať zamýšľanú výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru s nejestvujúcim subjektom. Ak nemôže vzniknúť takáto povinnosť, nemôže dôjsť ani k jej porušeniu a teda k naplneniu predpokladov pre vznik sankcie v podobe neplatnosti zamýšľaného právneho úkonu. Právny záver odvolacieho súdu, podľa ktorého ak u zamestnávateľa nepôsobí odborová organizácia, účasť príslušného odborového orgánu pri skončení pracovného pomeru v zmysle ustanovenia § 74 ods. 1 Zákonníka práce neprichádza do úvahy, je preto správny a rozhodnutie R 45/72 je i naďalej primerane použiteľné.

V súvislosti s námietkami dovolateľa o povinnosti zamestnávateľa zabezpečiť voľbu zamestnaneckej rady dovolací súd poznamenáva, že pre právne posúdenie veci v dovolaní pripustenej otázke boli právne bezvýznamné, pretože ustanovenie § 74 ods. 1 Zákonníka práce sa výslovne týkalo len príslušného odborového orgánu, a okrem toho výsledkami vykonaného dokazovania, ktoré neboli spochybnené, bolo zistené, že v čase okamžitého skončenia pracovného pomeru nepôsobila u žalovanej ani zamestnanecká rada, resp. zamestnanecký dôverník.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu smerujúce proti správne mu rozsudku odvolacieho súdu zamietol (§ 243b ods. 1 veta pred bodkočiarkou O.s.p.).

Žalovanej úspešnej v dovolacom konaní náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo jej v súvislosti s ním žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. mája 2008

**JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia :